

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 19/18
Luxembourg, 22. februar 2018

Sodba v zadevi C-336/16
Komisija/Poljska

Sodišče je ugotovilo, da je Poljska kršila pravo Unije o kakovosti zunanjega zraka

Mejne vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀, so bile namreč v tej državi članici stalno presežene

Direktiva Unije¹, ki je začela veljati 11. junija 2008, združuje obstoječe zakonodajne akte na področju ocenjevanja in upravljanja kakovosti zunanjega zraka. Med drugim določa mejne vrednosti in alarmne vrednosti za varovanje zdravja ljudi.

Delec PM₁₀ je sestavljen iz mešanice organskih in anorganskih snovi, ki so v zraku. Lahko vsebuje strupene snovi, kot na primer policiklične aromatske ogljikovodike, težke kovine, dioksin in furan. Vsebuje elemente s premerom, manjšim od 10 mikrometrov, ki lahko vstopijo v zgornje dihalne poti in pljuča.

Ker je Komisija menila, da Poljska ni upoštevala dnevnih in letnih mejnih vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀, na več območjih in v več aglomeracijah ter da ni pravilno prenesla določb direktive, ki se nanašajo na načrte za kakovost zraka, je proti tej državi pri Sodišču vložila tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti.

Sodišče je v današnji sodbi najprej poudarilo, da dejstvo, da so bile mejne vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀ v zunanjem zraku, presežene, kot tako zadostuje za ugotovitev neizpolnitve obveznosti. V obravnavani zadevi je iz podatkov, ki izhajajo iz letnih poročil o kakovosti zraka, ki jih je predložila Poljska, razvidno, da je ta država članica od leta 2007 do vključno leta 2015 redno presegala, prvič, dnevne mejne vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀, na 35 območjih in, drugič, letne mejne vrednosti za te koncentracije na 9 območjih. Iz tega izhaja, da je treba tako ugotovljeno preseganje šteti za trajno.

Dalje, Sodišče je v zvezi z določbo direktive, v skladu s katero se v primeru preseganj mejnih vrednosti, za katere je rok za doseg skladnosti že potekel, v načrtih za kakovost zraka določijo ustrezni ukrepi, tako da bo lahko obdobje preseganja čim krajše, opozorilo, da je te načrte mogoče pripraviti samo ob upoštevanju ravnovesja med ciljem zmanjšanja tveganja onesnaženja ter različnimi javnimi in zasebnimi interesi, ki so prisotni. V obravnavani zadevi je obveznost priprave načrtov za kakovost zraka v primeru preseganj mejnih vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀ v zunanjem zraku, Poljski naložena od 11. junija 2010. V načrtih, ki jih je Poljska sprejela naknadno, so bili roki za prenehanje teh preseganj določeni glede na različna območja med letom 2020 in letom 2024. Poljska je trdila, da so ti roki povsem prilagojeni obsežnosti strukturnih sprememb, potrebnih za prenehanje teh preseganj, in opozorila na težave v zvezi s socialno-ekonomskim in proračunskim vložkom velikih tehničnih naložb, ki bi jih bilo treba izvesti. Po mnenju Sodišča je te elemente sicer mogoče upoštevati, vendar pa ni dokazano, da so te težave, ki niso izjemne, take, da bi izključevale možnost določitve krajših rokov. Sodišče je tako menilo, da trditev Poljske kot taka ne more upravičiti tako dolgih rokov za prenehanje teh preseganj.

¹ Direktiva 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2008 o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (UL 2008, L 152, str. 1).

Sodišče je poleg tega ugotovilo, da je Poljska s tem, da je na štirih območjih² presegla dnevne mejne vrednosti, ki veljajo za koncentracije PM₁₀ v zunanjem zraku (in sprejemljivo preseganje³), kršila pravo Unije.

Nazadnje, Sodišče je menilo, da v nobenem od načrtov za kakovost zraka, ki jih je Poljska sprejela tako na nacionalni kot na regionalni ravni, ni bilo izrecno navedeno, da morajo ti načrti omogočiti omejitev preseganj mejnih vrednosti na čim krajše obdobje, kot se sicer zahteva. V teh okoliščinah in ob upoštevanju, da so bili prvi trije očitki sprejeti, je razvidno, da prenos direktive v poljsko pravo ne more zagotoviti učinkovite polne uporabe te direktive.

OPOZORILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

² Gre za območja Radom, Pruszków-Żyrardów in Kędzierzyn-Koźle (od 1. januarja 2010 do 10. junija 2011) ter območje Ostrów-Kępnio (od 1. januarja do 10. junija 2011).

³ Člen 22(2) Direktive 2008/50 določa, da kadar zaradi disperzijskih značilnosti določenega mesta, neugodnih podnebnih pogojev ali deleža onesnaževal, ki se prenašajo prek meja, na določenem območju ali v določeni aglomeraciji ni mogoče doseči skladnosti z mejnimi vrednostmi za PM₁₀, je država članica oproščena obveznosti uporabe teh mejnih vrednosti do 11. junija 2011, če ta država članica dokaže, da so bili na nacionalni, regionalni in lokalni ravni sprejeti vsi ustrezni ukrepi, da bi bil rok upoštevan. Kadar zadevna država članica to oprostitev uporabi, mora zagotoviti, da se mejna vrednost za vsako onesnaževalo ne prekorači za več, kot znaša najvišje sprejemljivo preseganje, določeno za vsako od zadevnih onesnaževal v Prilogi XI. Za PM₁₀ je navedeno sprejemljivo preseganje določeno na 50 % glede na mejne vrednosti.